

๙ มิถุนายน วันอาลัยทมิฬ

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๓๗๑ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

**เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
๓ มิถุนายน ๒๕๖๓**

“พระบรมราชินีศรีภคินี
ทรงเปรียบเสมือนผู้ปกฉัตรรัตตยา
วันเฉลิมฯ เวียนมาอีกคราแล้ว
ขอพระองค์ทรงอยู่คู่พระภูวไนย

เฉลิมรัฐพระเกียรติก้องไปทั่วหล้า
ทรงหาญกล้าและพร้อมป้องคุ้มครองภัย
เปรียบดวงแก้วผ่านพิภพสบสมัย
ขอเทพไททรงปกป้องคุ้มครองเทอญ”

**ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา**

*ประพันธ์โดย ศิริอร เกศะบำรุง มณีสินธุ์
บรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา*

“๔ มิถุนายน วันอานันทมหิดล”

วันอานันทมหิดล เป็นวันคล้ายวันเสด็จสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ ซึ่งตรงกับวันที่ ๘ มิถุนายน ทรงเป็นผู้พระราชทานกำเนิดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านซึ่งได้สร้างคุณูปการต่อวงการแพทย์และการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงดำริที่จะจัดงานวันอานันทมหิดลขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการเผยแพร่พระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์ ตลอดจนจนเป็นการเฉลิมพระเกียรติ รัชกาลที่ ๘ ให้พสกนิกรได้ร่วมน้อมรำลึกถึงพระองค์สืบไป

* รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาชญากรรม, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา, บรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

เดือน มิถุนายน ๒๕๖๓ ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๓๗๑

สารบัญ

- ๒ ถวายพระพร
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๖ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๙ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๑ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๕ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๗ บทความเรื่อง “หมายเหตุท้ายกฎหมายใหม่ : พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

๒๐ ข้อสอบพร้อมคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๖๐ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ วันอาทิตย์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๑ ข้อ ๘ (ก) - (ข)

- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ที่ปรึกษา นายชัยวัฒน์ เกตุปรัชชาสวัสดิ์ ประธานฝ่ายอำนวยการ นายสัตยา อรุณธาริ รองประธานฝ่ายอำนวยการ ● นายกฤษฏา บุญสมิต ฝ่ายอำนวยการ นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พรกิจ ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกิจจร กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิววัฒน์ ● นายรังสิขัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชินิทรสิลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นายทีปกร โกมลพันธ์พร ● นางสาวสิदानันท์ ศรีวรรกร ● นายนิพนธ์นรินทร์ บุรณะเจริญรักษ์ ● นายนิธิพัฒน์ สิ้นเพ็ง ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิญจ ตูจันดา ฝ่ายดำเนินการ นางพรรณฉวีรินทร์ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสววัฒน์ ● นางวาสนา เกตุแห่ง การเงิน นางกฤติญา โพธิ์งาม กะเบียน จัดส่ง นางสาววิศรดา สุขโสภี

บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระราชสมภพเมื่อวันอาทิตย์ ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีฉลู ณ เมืองไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมนี ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ทรงเป็นพระโอรสของสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (ภายหลังดำรงพระยศเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก) และพระราชชนนีศรีสังวาลย์ (ภายหลังดำรงพระยศเป็น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) ทรงมีพระพี่น้องและพระเจ้าน้องยาเธอร่วมพระชนกชนนีอีก ๒ พระองค์ ได้แก่ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช (ภายหลังทรงขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช) พระองค์ทรงเริ่มการศึกษาขั้นต้นที่ โรงเรียนมาแตร์เดอี จากนั้นศึกษาต่อที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ หลังจากเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น สมเด็จพระราชชนนีได้ขอพระราชทานพระราชนุญาตจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการที่จะทรงนำพระโอรสและพระธิดาไปประทับที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยพระองค์ได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนมีเรมองต์ ต่อมาย้ายไปศึกษาที่โรงเรียนนูแวลเดอลา ซูวิสโรมองต์ หลังจากนั้นจึงเสด็จนิวัติพระนคร

เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมาภายหลังพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ สถาปนาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลในขณะนั้นมีมติเห็นชอบให้อัญเชิญ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดล (พระยศขณะนั้น) ขึ้นครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๘ แห่งราชวงศ์จักรี เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะนั้นพระชนมายุเพียง ๘

พรรษา และยังทรงประทับอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จึงต้องทรงมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งได้แก่ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา และเจ้าพระยาอมราช ทำการบริหารแผ่นดินแทนจนกว่าจะทรงบรรลุนิติภาวะ หลังจากทรงงานไม่กี่ปี พระองค์ก็เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ณ ห้องพระบรมมหาราชวัง รวมระยะเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติทั้งสิ้น ๑๒ ปี ตลอดระยะเวลา ๑๒ ปี ที่ทรงครองราชย์ พระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ ได้แก่

ด้านการปกครอง พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปในพระราชพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ในวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ และเปิดประชุมสภาผู้แทนในวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ นอกจากนี้ยังเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ และทรงเยี่ยมชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นครั้งแรก ณ สำเพ็งพระนคร พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดความขัดแย้งกันระหว่างชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีน จึงทรงตัดสินพระทัยเสด็จพระราชดำเนินสำเพ็ง ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๔ ชั่วโมง และพระองค์ทรงพระราชดำเนินด้วยพระบาทเป็นระยะประมาณ ๓ กิโลเมตร การเสด็จพระราชดำเนินสำเพ็งในครั้งนี้จึงเป็นการประสานรอยร้าวที่เกิดขึ้นให้หมดไป

ด้านศาสนา ในการเสด็จนิวัติพระนครครั้งแรกนั้น พระองค์ได้ประกอบพิธีทรงปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ ท่ามกลางมณฑลสงฆ์ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ นอกจากนี้ ยังเสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการพระพุทธรูปในพระอารามที่สำคัญ เช่น วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร วัดสระเกศ

ราชวรมหาวิหาร วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร และวัดเทพศิรินทราวาสราชวรมหาวิหาร โดยเฉพาะที่**วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร**นั้น พระองค์เคยมีพระราชดำรัสกล่าวว่า “ที่นี่สงบเงียบน่าอยู่จริง” ดังนั้น เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต จึงได้นำพระบรมราชสรีรางคารของพระองค์มาประดิษฐาน ณ วัดแห่งนี้ พระองค์ยังทรงตั้งพระราชหฤทัยว่าจะผนวชในพระพุทธศาสนา โดยได้มีพระราชหัตถเลขาถึงสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ทรงขอสังฆราชาญฺเฐระห้ในการศึกษาตำราทางพระพุทธศาสนาเพื่อใช้ในการเตรียมพระองค์ในการที่จะอุปสมบท แต่ก็ได้มีผนวชตามที่ตั้งพระราชหฤทัยไว้ นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานพระราชทรัพย์บำรุงวัดวาอาราม กับพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่ศาสนาอื่นตามสมควร

ด้านการศึกษา ในการเสด็จนิวัติพระนครในครั้งที่ ๒ พระองค์ทรงได้ประกอบพระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ โดยเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรกิจการของหอสมุดแห่งชาติ รวมทั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสถานศึกษาหลายแห่ง เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนเทพศิรินทร์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ทรงศึกษาขณะทรง

พระเยาว์ นอกจากนี้ พระองค์ยังได้เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานปริญญาบัตรเป็นครั้งแรกของพระองค์ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ และอีกครั้งที่ หอประชุมราชแพทยาลัย ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ โดยในการพระราชทานปริญญาบัตรครั้งนี้ โดยในการพระราชทานปริญญาบัตรครั้งนี้ มีพระราชปรารภในความสำคัญตอนหนึ่งว่า

“...ทรงต้องการให้มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ผลิตแพทย์เพิ่มมากขึ้น ให้เพียงพอที่จะช่วยเหลือประชาชน...”

จึงทำให้วงการแพทย์ในประเทศไทยตื่นตัวเนื่องจากขณะนั้นการศึกษาแพทย์ของประเทศไทยมีอยู่เพียงแห่งเดียว โรงเรียนแพทย์แห่งที่ ๒ จึงได้ถือกำเนิดขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งในปัจจุบัน คือ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากนั้นในวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระองค์ทรงหว่านข้าว ณ แปลงสาธิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งถือเป็นพระราชกรณียกิจสุดท้าย ก่อนเสด็จสวรรคต

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน จึงถือเอาวันที่ ๙ มิถุนายนของทุกปีเป็น “วันอาณันทมหิตล”

แหล่งข้อมูล

- เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม

http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=๕๖๗&filename=index

- เว็บไซต์มิวเซียมสยาม

<https://m.museumsiam.org/da-detail๒.php?MID=๓&CID=๑๖&CONID=๑๘๐&SCID=๑๒๖>

- เว็บไซต์ พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

<https://rattanakosinblog.wordpress.com/๒๐๑๖/๐๙/๑๒/รัชกาลที่ ๘>

(สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขหนังสือแสดงเจตนาที่ทำได้แล้ว**

ข้อเท็จจริง

กรม บ. ทหารเรือว่ากรณีนาง อ. ซึ่งเป็นผู้รับบำนาญในสังกัดมหาวิทยาลัย ท. ซึ่งได้ทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำนาญหนึ่งจตกทอด และหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือพิเศษสำหรับผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญไว้ต่อส่วนราชการต้นสังกัด แล้วต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้นาง อ. เป็นคนไร้ความสามารถ หลังจากนั้น นาง จ. ซึ่งเป็นผู้อนุบาลมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำนาญหนึ่งจตกทอด และหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือพิเศษสำหรับผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ โดยระบุชื่อให้แก่ผู้อนุบาลและผู้อื่นที่ผู้อนุบาลเป็นผู้กำหนดให้เป็นผู้มีสิทธิรับบำนาญตกทอดและเงินช่วยเหลือ ซึ่ง กรม บ. เห็นว่ากรณีดังกล่าวมีประเด็นข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อหาหรือ

กรม บ. ขอรื้อว่า ผู้อนุบาลสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการแสดงเจตนาของคนไร้ความสามารถที่ได้แสดงเจตนาไว้แล้วดังกล่าวได้หรือไม่ และหากสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ การระบุให้ผู้อนุบาลเป็นผู้รับบำนาญหนึ่งจตกทอดหรือเป็นผู้รับเงินช่วยเหลือจะถือว่าเป็นกรณีประโยชน์ของผู้อนุบาลขัดกับประโยชน์ของคนไร้ความสามารถ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๕ หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นว่า การทำหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำนาญหนึ่งจตกทอด และหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือพิเศษสำหรับผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญของนาง อ. คนไร้ความสามารถ ได้ทำไว้ก่อนที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้นาง อ. เป็นคนไร้ความสามารถ กรณีจึงถือว่าการดำเนินการดังกล่าวย่อมเป็นอันสมบูรณ์ การที่นาง จ. ผู้อนุบาล จะทำหนังสือแสดงเจตนาเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยระบุให้นาง จ. ผู้อนุบาล เป็นผู้รับบำนาญหนึ่งจตกทอดหรือเป็นผู้รับเงินช่วยเหลือ แม้ว่าจะเป็นการใช้อำนาจในการแสดงเจตนาแทนนาง อ. คนไร้ความสามารถ ในฐานะที่ตนเป็นผู้อนุบาลก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงการแสดงเจตนาของนาง อ. คนไร้ความสามารถ ที่ได้แสดงเจตนาไว้สมบูรณ์แล้วก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่ประโยชน์ของผู้อนุบาลขัดกับประโยชน์ของคนไร้ความสามารถ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้จะต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน มิฉะนั้นตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๕๗๕ มาตรา ๑๕๙๘/๓ และมาตรา ๑๕๙๘/๑๘ วรรคสอง

หมายเหตุ

๑. **คนไร้ความสามารถ** หมายถึงบุคคลวิกลจริต

* อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการภาค ๑ ช่วยราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการในหน้าที่รองเลขานุการอัยการสูงสุด

** สำนักข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท.๒๐/๒๕๖๓

ซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลซึ่งศาลได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถต้องจัดให้อยู่ในความอนุบาลตามนัย**ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘ วรรคสอง** และการใด ๆ อันบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถได้กระทำการ การนั้นเป็นโมฆียะ ตาม**มาตรา ๒๙** ดังนั้น การแสดงเจตนาในการทำนิติกรรมของบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ จึงต้องกระทำโดยผู้อนุบาลเท่านั้น และผู้อนุบาลจะอนุญาตหรือยินยอมให้คนไร้ความสามารถกระทำการนั้นเสียเอง ดังเช่นกรณีผู้แทนโดยชอบธรรมอนุญาตหรือยินยอมให้ผู้เยาว์กระทำการตามนัยมาตรา ๒๑ มิได้

อย่างไรก็ดี นิติกรรมสำคัญบางประเภทกฎหมายไม่อนุญาตให้ผู้อนุบาลทำแทนคนไร้ความสามารถ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เช่น นิติกรรมอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์มาตรา ๑๕๗๔ ซึ่งนำมาใช้ในกรณีของคนไร้ความสามารถด้วย

๒. สำหรับความเป็น**ผู้อนุบาล**นั้นจะเกิดขึ้นโดยการแต่งตั้งของศาล และตาม**ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๙** บัญญัติว่า ผู้ใช้อำนาจปกครองเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตร ในกรณีที่บุตรถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ผู้ใช้อำนาจปกครองย่อมเป็นผู้อนุบาล ดังนั้น ในกรณีที่ผู้เยาว์ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บิดามารดาซึ่งตามปกติเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองและเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตร ย่อมเป็นผู้อนุบาล โดย**มาตรา ๑๕๙๘/๑๘ วรรคหนึ่ง** บัญญัติเกี่ยวกับการสิทธิและหน้าที่ของผู้อนุบาลว่า ในกรณีที่บิดามารดาเป็นผู้อนุบาลบุตร ถ้าบุตรนั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะ **ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้อำนาจปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม** แต่ถ้าบุตรนั้นบรรลุนิติภาวะแล้ว **ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม** เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓) และ**มาตรา ๑๕๙๘/๑๘ วรรคสอง** บัญญัติว่า ในกรณีที่บุคคลอื่น**ซึ่งมิใช่บิดามารดาหรือมิใช่คู่สมรส**

เป็นผู้อนุบาล **ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม** แต่ถ้าผู้อยู่ในความอนุบาลบรรลุนิติภาวะแล้วจะใช้สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓) ไม่ได้ และสำหรับบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองนั้น **มาตรา ๑๕๙๘/๓ วรรคสอง** ได้บัญญัติให้นำมาตรา ๑๕๗๔ และมาตรา ๑๕๗๕ มาใช้บังคับแก่ผู้ปกครองและผู้อยู่ในปกครองโดยอนุโลม

นอกจากนี้ ตาม**ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๘/๑๕** บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ความสามารถ และภริยาหรือสามีเป็นผู้อนุบาล **ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้อำนาจปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม** เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๖๗ (๒) และ (๓)

๓. ดังนั้น จากบทบัญญัติต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า นิติกรรมใดอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของคนไร้ความสามารถตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗๔ (๑) ถึง (๑๓) ผู้อนุบาลจะกระทำมิได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต (**มาตรา ๑๕๗๔**) และถ้าในกิจการใด ประโยชน์ของผู้อนุบาล หรือประโยชน์ของคู่สมรสหรือบุตรของผู้อนุบาล ชัดกับประโยชน์ของคนไร้ความสามารถ ผู้อนุบาลต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อนจึงทำกิจการนั้นได้ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ (**มาตรา ๑๕๗๕**)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๕๐/๒๕๔๑ วินิจฉัยว่า แม้ขณะที่ ส. ได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินทั้ง ๘ แปลง ในขณะที่ ส. เป็นปกติอยู่ก็ตาม แต่ในช่วงระยะเวลาที่ ส. จะต้องไปโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินขายให้แก่ผู้จะซื้อตามสัญญาจะซื้อขายนั้นก็ เป็นระยะเวลาภายหลังที่ ส. ได้ถูกศาลมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถและให้อยู่ในความอนุบาลของผู้ร้องแล้ว ดังนั้น เมื่อผู้ร้องซึ่งเป็นผู้อนุบาลประสงค์ปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อขายโดยดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทั้ง ๘ แปลงขายให้ผู้จะซื้อ ผู้ร้องจึงต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘

วรรคสอง และ ๑๕๗๔(๑) ประกอบมาตรา ๑๕๙๘/๑๘
วรรคสอง

๔. ในเรื่องการแสดงเจตนา นั้น เมื่อผู้แสดงเจตนา ได้แสดงเจตนาส่งไปยังคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว แม้ภายหลังการแสดงเจตนา นั้นผู้แสดงเจตนาจะถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ การแสดงเจตนาที่ได้ส่งออกไปแล้วย่อมไม่เสื่อมเสียไป ดังที่บัญญัติไว้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๙ วรรคสอง ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติคุ้มครองผู้รับ การแสดงเจตนา กล่าวคือ เมื่อผู้แสดงเจตนาได้ส่งเจตนา ไปแล้ว ถึงแม้ต่อมาผู้แสดงเจตนาตายหรือถูกศาลสั่งให้ เป็นคนไร้ความสามารถ (มาตรา ๒๘, ๓๓) หรือถูกศาล สั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ (มาตรา ๓๒, ๓๓) ก็ไม่เป็นเหตุให้การแสดงเจตนา นั้นเสื่อมเสียไป ยังคง ถือว่าการแสดงเจตนา นั้นมีผลสมบูรณ์

ดังนั้น ตามข้อหารือข้างต้น เมื่อนาง อ. ซึ่งเป็น ผู้รับบำนาญในสังกัดมหาวิทยาลัย ท. ได้ทำหนังสือ แสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด และหนังสือ แสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือสำหรับผู้รับเบี้ย หักบำนาญไว้ต่อส่วนราชการต้นสังกัด แม้ต่อมาศาล ได้มีคำสั่งให้นาง อ. เป็นคนไร้ความสามารถ การแสดง เจตนาดังกล่าวก็ยังมีผลสมบูรณ์ แต่การที่ นาง ฉ. ซึ่งเป็นผู้อนุบาลมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแก้ไข หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด และ

หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับเงินช่วยเหลือสำหรับ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ โดยระบุชื่อให้แก่ผู้อนุบาลและ ผู้อื่นที่ผู้อนุบาลเป็นผู้กำหนดให้เป็นผู้มีสิทธิรับบำเหน็จ ตกทอดและเงินช่วยเหลือ นั้น แม้การแสดงเจตนาใน การทำนิติกรรมของบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความ สามารถ ต้องกระทำโดยผู้อนุบาลเท่านั้นตามนัยแห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘ วรรค สอง ก็ตาม แต่เมื่อการดังกล่าวเป็นกรณีที่ประโยชน์ ของผู้อนุบาลขัดกับประโยชน์ของคนไร้ความสามารถ ผู้อนุบาลต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อนจึงจะขอ เปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวของคน ไร้ความสามารถได้ ทั้งนี้ตามมาตรา ๑๕๗๕

๕. สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยวินิจฉัยไว้ใน คำวินิจฉัยข้อหารือสำนักงานอัยการสูงสุดที่ ท. ๑๗๙/ ๒๕๔๖ ว่า การแสดงเจตนาระบุตัวผู้อนุบาลของคนไร้ ความสามารถเป็นผู้รับบำเหน็จตกทอดของคนไร้ความ สามารถเป็นกิจการที่ประโยชน์ของผู้อนุบาลขัดกับ ประโยชน์ของคนไร้ความสามารถ หากผู้อนุบาล จะสามารถให้สัตยาบันการแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับ บำเหน็จตกทอดที่ตกเป็นโมฆะดังกล่าวได้จะต้องได้รับ อนุญาตจากศาลก่อนจึงจะให้สัตยาบันได้ ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๕ ประกอบ มาตรา ๑๕๙๘/๓ มาตรา ๑๕๙๘/๑๘ มิฉะนั้นการให้ สัตยาบันย่อมตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษากฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

การกู้ยืมกับการปิดอาคารแสดมบี

การกู้ยืมเงินเป็นหนี้ที่เกิดข้อพิพาทจำนวนมาก ทั้งหนี้นอกระบบและหนี้ตามกฎหมาย และในการนำหนี้ตามกฎหมายฟ้องร้องให้ศาลบังคับนั้นมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น แต่ยังมีประมวลรัฐฎากรมาใช้บังคับด้วย คือ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือผู้ยืมเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่”

ประมวลรัฐฎากร พ.ศ. ๒๔๘๑ มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า

“ตราสารใดไม่ปิดแสดมบีบริบูรณ์จะใช้ต้นฉบับ คู่ฉบับ คู่ฉีก หรือสำเนาตราสารนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้ จนกว่าจะได้เสียอากรโดยปิดแสดมบีครบจำนวนตามอัตราในบัญชีท้ายหมวดนี้และขีดฆ่าแล้ว แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเงินเพิ่มอากรตามมาตรา ๑๑๓ และ ๑๑๔”

ข้อพิพาทจากการกู้ยืมเงินกับการปิดอาคารแสดมบี มีคำพิพากษากฎีกาที่น่าสนใจ คือ คำพิพากษากฎีกาที่ ๔๕๗๔/๒๕๖๑ วินิจฉัยในสาระสำคัญ ดังนี้

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินจากโจทก์ ๙๖๐,๐๐๐ บาท ตกลงคิดดอกเบี้ยในอัตรากฎหมาย จำเลยได้รับเงินไปครบถ้วนแล้วในวันทำสัญญา เมื่อครบกำหนดเวลาชำระหนี้ จำเลยผิดนัดชำระหนี้ โจทก์บอกกล่าวทวงถามแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉย จำเลยต้องชำระเงินต้นจำนวน ๙๖๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับถึงวันฟ้องจำนวน ๒๔๖,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๒๐๖,๐๐๐ บาท

ขอให้บังคับจำเลยชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยเป็นเงิน ๑,๒๐๖,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้จนเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การว่าจำเลยลงลายมือชื่อไว้ในหนังสือสัญญากู้เงินที่โจทก์นำมาฟ้องจริง แต่จำเลยไม่ได้กู้เงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท ไปจากโจทก์ตามหนังสือสัญญากู้เงินดังกล่าว จำเลยเคยกู้ยืมเงินจากโจทก์เพียง ๑๒๙,๐๐๐ บาท แต่โจทก์ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในหนังสือสัญญากู้เงิน ซึ่งยังไม่ได้กรอกข้อความให้ไว้แก่โจทก์หลายฉบับ มิฉะนั้นโจทก์จะไม่ให้จำเลยกู้ยืมเงิน ต่อมาโจทก์นำหนังสือสัญญากู้เงินมากรอกข้อความว่าจำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ ๙๖๐,๐๐๐ บาท และนำมาใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องบังคับให้จำเลยชำระหนี้ จำเลยได้ชำระหนี้ดังกล่าวแก่โจทก์ครบถ้วนแล้วหนังสือสัญญากู้เงินตามฟ้องเป็นเอกสารปลอม จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบหนังสือสัญญาดังกล่าว ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยมีให้เกิน ๒๔๖,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์ขอ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๕,๐๐๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษา กลับให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า โจทก์มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟังได้ว่าจำเลยได้กู้ยืมเงินโจทก์ตามสัญญาที่ไปจริงหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทำสัญญากู้ยืมเงินไปจากโจทก์ต้นเงิน ๙๖๐,๐๐๐ บาท โดยตกลงให้ดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนดต่อมาครบกำหนดชำระเงิน แต่จำเลยไม่ชำระต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ตามสัญญาขอให้บังคับจำเลยชำระต้นเงินและดอกเบี้ย จำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่ได้กู้ยืมเงินจากโจทก์ โจทก์จึงนำสืบสัญญาที่เป็นพยานหลักฐานตามข้อกล่าวอ้างของตน แต่เมื่อพิจารณาจากหนังสือสัญญาแล้วปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้กู้และผู้ให้กู้และมีการปิดอาคารแสดมภ์จำนวน ๕๐๐ บาทครบถ้วนตามบัญชีอัตราอาคารแสดมภ์ให้ท้ายประมวลรัษฎากร แต่ไม่ได้ขีดฆ่าอาคารแสดมภ์ตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมถือว่าสัญญาที่ดังกล่าวไม่ได้ปิดแสดมภ์บริบูรณ์ ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ มีผลเท่ากับว่าโจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ โจทก์จึงฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง และปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องอำนาจฟ้องอันเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาในปัญหาดังกล่าว ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจวินิจฉัยเองได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ โจทก์จึงไม่มีพยานหลักฐานที่จะฟังว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ไปจริงตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ยกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคเห็นฟ้องด้วยในผล และไม่ต้องวินิจฉัยในปัญหาอื่นตามฎีกาของโจทก์อีก เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไปพิพากษายืน ตามศาลอุทธรณ์ภาค ๓

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

ความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ เมื่อการกู้ยืมเงินมีหนังสือสัญญาลงลายมือของผู้กู้และผู้ให้กู้พร้อมการปิดอาคารแสดมภ์ครบถ้วน ย่อมฟ้องร้องบังคับคดีได้ แต่ไม่ได้พิจารณาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือประมวลรัษฎากร ซึ่งมาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า ตราสารใดไม่ปิดแสดมภ์บริบูรณ์และขีดฆ่าแล้วจะใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งไม่ได้

ดังนั้นแม้ปิดแสดมภ์ครบถ้วน แต่ไม่ได้ขีดฆ่าอาคารแสดมภ์ จึงมีผลเท่ากับโจทก์ไม่มีหลักฐาน เป็นหนังสือ ย่อมฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้

แผนกตำราและคำบรรยาย

เปิดรับจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาคหนึ่ง สมัยที่ 73 ปีการศึกษา 2563

รับด้วยตนเอง	ราคาชุดละ 1,500 บาท (16 เล่ม)
รับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน	ราคาชุดละ 2,100 บาท (รวมค่าจัดส่งแล้ว)
รับทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ	ราคาชุดละ 2,700 บาท (รวมค่าจัดส่งแล้ว)

ระยะเวลาสั่งจองผ่านเว็บไซต์

ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน - 30 มิถุนายน 2563

<https://thethaijobbar-banyaibook.thaijobjob.com>

** สถานะการชำระเงินจะอัปเดตในวันถัดไป

ลอบถนารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่แผนกตำราและคำบรรยาย

Ins. 0-2887-6814 หรือ 0-2887-6801-7 ต่อ 106

เปิด...ฎีกาเด่น

คำประกันตามกฎหมายเก่า หรือกฎหมายใหม่

รังสิชัย บรรณกจิวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**
ว่าที่ ร.อ.ชินนรอส จันทร์ผดุงจิต***

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๔๙/๒๕๖๑

ธนาคาร ท.
บริษัท ช. กัปพวง

โจทก์
จำเลย

ป.พ.พ. ลูกหนี้ร่วม แพลงหนี้ใหม่ ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม การผ่อนเวลา ชำระหนี้แก่ลูกหนี้
มาตรา ๒๙๑, ๓๔๙, ๖๙๑ (เดิม), ๗๐๐ (เดิม), ๗๐๐ (ใหม่)

ป.วิ.พ. ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย มาตรา ๑๔๒ (๕)

พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๑๘

พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคสาม (๒)

จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ในปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม อ้างเฉพาะข้อตกลงตามสัญญาค้ำประกันที่ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันได้ให้ความยินยอมด้วยในการผ่อนเวลาหรือในการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม จำเลยที่ ๓ ไม่ได้โต้เถียงว่า การกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม แต่เมื่อจำเลยที่ ๓ แก่ฎีกาในข้อนี้มา ทำให้เป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ และปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

สัญญาค้ำประกันที่กำหนดว่า ผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนเข้าค้ำประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม และในกรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันยอมเข้าร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้ในอันที่จะชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยผิดนัดข้อตกลงดังกล่าวทำให้จำเลยที่ ๓ มีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๙๑ ซึ่ง

ตามมาตรา ๖๙๑ ที่ใช้บังคับขณะที่มีการทำสัญญา ค้ำประกันกำหนดให้ผู้ค้ำประกันที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ไม่มีสิทธิตามมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ การที่ผู้ค้ำประกันไม่มีสิทธิตามมาตรา ๖๘๘ มาตรา ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ มิใช่การรับภาระมากกว่าที่กฎหมายซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะนั้นกำหนดมิได้เป็นผลให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้แต่เป็นการกำหนดให้จำเลยที่ ๓ รับผิดชอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงมิใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคสาม (๒)

สัญญาค้ำประกันมีข้อตกลงว่า ถ้าธนาคารยอมผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้...ถึงแม้ว่าจะไม่แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบก็ตาม ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันได้ให้ความยินยอมด้วยในการผ่อนเวลาหรือในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นทุกครั้งไป และมีให้ถือว่าการผ่อนเวลาหรือการดำเนินการ

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

** ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑.

*** นิตกรศาลอุทธรณ์ภาค ๑

ดังกล่าว เป็นเหตุให้ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญาค้ำประกัน ในขณะที่จำเลยที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันไว้ให้แก่โจทก์ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ การตกลงยกเว้นบทบัญญัติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๗๐๐ วรรคหนึ่ง (เดิม) หาได้เป็นการขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนไม่ คู่สัญญาจึงอาจตกลงยกเว้นบทบัญญัติดังกล่าวได้ ส่วนที่ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่ง ป.พ.พ. และให้ใช้ความที่แก้ไขใหม่ ซึ่งตามมาตรา ๗๐๐ วรรคสอง (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ ดังนั้น ข้อตกลงตามสัญญาค้ำประกันที่ตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ วรรคหนึ่ง (เดิม) จึงยังคงใช้บังคับได้และมีผลผูกพันคู่สัญญา จำเลยที่ ๓ จะนำบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ ที่แก้ไขใหม่มาเป็นข้ออ้างให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญาค้ำประกันมิได้

การทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ เป็นเพียงการตกลงผ่อนผันเฉพาะในส่วนของข้อตกลงในการชำระหนี้ โดยมีเงื่อนไขในการผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ย เพื่อให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้และได้รับประโยชน์จากการปรับโครงสร้างหนี้เท่านั้น คู่สัญญาไม่ได้มีเจตนาที่จะถือเป็นการแปลงหนี้ใหม่หรือยกเลิกหนี้เดิมที่นำมาปรับโครงสร้างหนี้แต่อย่างใด จึงมิได้เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ อันเป็นการแปลงหนี้ใหม่ตามบทบัญญัติ ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๙ หนี้เบิกเงินเกินบัญชีตามสัญญาสินเชื่อเดิมจึงมิได้ระงับไป และการค้ำประกันของจำเลยที่ ๓

ยังคงมีผลใช้บังคับและผูกพันจำเลยที่ ๓ ตลอดไป ในเมื่อจำเลยที่ ๑ ยังคงเป็นลูกหนี้โจทก์ จำเลยที่ ๓ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์

ศาลล่างทั้งสองกำหนดให้ชำระในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่ระบุไว้จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จนั้น แต่หากหลังจากวันฟ้องโจทก์ประกาศอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และทำให้การคิดดอกเบี้ยแบบคงที่เช่นนั้น เป็นการคิดดอกเบี้ยที่เกินกว่าประกาศอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ได้ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องเป็นอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามประกาศอัตราดอกเบี้ยที่มีผลใช้บังคับในแต่ละช่วงเวลา ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕)

(อุดม วัตตธรรม - ทวี ประจวบลาภ - รังสรรค์ วิจิตรไกรสร)

ข้อสังเกต

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๔๙/๒๕๖๑ นี้ เป็นการวินิจฉัยตามบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกันตามกฎหมายเดิม เนื่องจากจำเลยที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันไว้แก่โจทก์เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ก่อนที่กฎหมายใหม่มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘^๑ โดยบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ (เดิม) บัญญัติว่า “ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้นยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ไซ้ ท่านว่าผู้ค้ำประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิด แต่ถ้าผู้ค้ำประกันได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลา ท่านว่าผู้ค้ำประกันหาหลุดพ้นจากความรับผิดไม่” ซึ่งกำหนดให้ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ขึ้นต้นผิดนัด ดังนั้น เมื่อลูกหนี้ผิดนัดแล้ว

^๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๘ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๖

เจ้าหนี้มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันได้ทันทีโดยไม่ต้องส่งหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันอีกภายใน ๖๐ วันนับจากวันที่ลูกหนี้ขึ้นต้นผิดนัดก่อนตามบทบัญญัติในกฎหมายฉบับใหม่^๒

คดีนี้ ศาลฎีกาได้วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายไว้ ๔ ประการ ดังนี้

๑. ปัญหาว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคสาม (๒)^๓ หรือไม่ โดยแยกพิจารณาปัญหานี้เป็น ๒ ประการ คือ

ปัญหาประการแรก ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าระหว่างการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น จำเลยที่ ๓ ในการต่อสู้ในปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม แต่จำเลยที่ ๓ อ้างเฉพาะข้อตกลงตามสัญญาค้ำประกันที่ให้ถือว่าผู้ค้ำประกันได้ให้ความยินยอมด้วยในการผ่อนเวลาหรือในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม จำเลยที่ ๓ ไม่ได้โต้เถียงว่า การกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม แต่เมื่อจำเลยที่ ๓ แก่ฎีกาโต้เถียงในข้อนี้ มา ทำให้เป็นปัญหาต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ และปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย

ของประชาชนตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยเองได้

ปัญหาประการที่สอง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า สัญญาค้ำประกันที่กำหนดว่า ผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนเข้าค้ำประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมและในกรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันยอมเข้าร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้ในอันที่จะชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยผิดนัด ข้อตกลงดังกล่าวทำให้จำเลยที่ ๓ มีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๙๑ ซึ่งตามมาตรา ๖๙๑ (เดิม) ที่ใช้บังคับขณะที่มีการทำสัญญาค้ำประกันกำหนดให้ผู้ค้ำประกันที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันกับลูกหนี้ไม่มีสิทธิตาม มาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ ซึ่งมีใช้การรับภาระมากกว่าที่กฎหมายซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะนั้น กำหนดมิได้เป็นผลให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหรือรับภาระเกินกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ แต่เป็นการกำหนดให้จำเลยที่ ๓ รับผิดชอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงมิใช่ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคสาม (๒)

๒. ปัญหาข้อกฎหมายว่าจะใช้กฎหมายค้ำประกันเดิมหรือกฎหมายค้ำประกันที่แก้ไขใหม่บังคับแก่คดีนี้

^๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ บัญญัติว่า

“เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด เจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้หรือผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมิได้

การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๖ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๙๓”

^๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๔ วรรคสาม บัญญัติว่า

“ข้อตกลงที่มีลักษณะหรือมีผลให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติหรือรับภาระมากกว่าที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ตามปกติ เป็นข้อตกลงที่อาจถือได้ว่าทำให้ได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น

(๑) .....

(๒) ข้อตกลงให้ต้องรับผิดชอบหรือรับภาระมากกว่าที่กฎหมายกำหนด...”

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่ง ป.พ.พ. และให้ใช้ความที่แก้ไขใหม่^๔ ซึ่งตามมาตรา ๗๐๐ วรรคสอง (ที่แก้ไขใหม่) บัญญัติว่า

“ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลาข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

โดยบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาค้ำประกันที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ คดีนี้ จำเลยที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันไว้ให้แก่โจทก์เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่บัญญัติให้เจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาชำระหนี้ให้ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันยอมหลุดพ้นความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะได้ตกลงด้วยการผ่อนเวลานั้น ทำให้ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น ข้อตกลงตามสัญญาค้ำประกันที่ตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ วรรคหนึ่ง (เดิม) จึงยังคงใช้บังคับได้และมีผลผูกพันคู่สัญญา^๕ จำเลยที่ ๓ จะนำบทบัญญัติมาตรา ๗๐๐ ที่แก้ไขใหม่มาเป็นข้ออ้างให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญาค้ำประกันมิได้

๓. ปัญหาข้อกฎหมายว่า การทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นการแปลงหนี้ใหม่หรือไม่ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นเพียงการตกลงผ่อนผันเฉพาะในส่วน of ข้อตกลงใน

การชำระหนี้โดยมีเงื่อนไขในการผ่อนชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเพื่อให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้และได้รับประโยชน์จากการปรับโครงสร้างหนี้เท่านั้น คู่สัญญาไม่ได้มีเจตนาที่จะถือเป็นการแปลงหนี้หรือยกเลิกหนี้เดิมที่นำมาปรับโครงสร้างหนี้แต่อย่างใด จึงมิได้เป็นการเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้เป็นการแปลงหนี้ใหม่ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๔๙^๖ หนี้เบิกเงินเกินบัญชีตามสัญญาสินเชื่อเดิมจึงมิได้ระงับไป และการค้ำประกันของจำเลยที่ ๓ ยังคงมีผลใช้บังคับและผูกพันจำเลยที่ ๓ ตลอดไปเมื่อจำเลยที่ ๑ ยังคงเป็นลูกหนี้โจทก์ จำเลยที่ ๓ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ชำระหนี้ให้แก่โจทก์

๔. ปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องอัตราดอกเบี้ย ศาลฎีกาหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) โดยศาลฎีกาวินิจฉัยว่า อัตราดอกเบี้ยที่จำเลยที่ ๓ ต้องรับผิดชอบนั้น ปรากฏว่าศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์กำหนดให้ชำระในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันที่ระบุไว้จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จนั้น แต่หากหลังจากวันฟ้อง โจทก์ประกาศอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี และทำให้การคิดดอกเบี้ยแบบคงที่เช่นนั้น เป็นการคิดดอกเบี้ยที่เกินกว่าประกาศอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ได้ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องเป็นอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามประกาศอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ที่มีผลใช้บังคับในแต่ละช่วงเวลา ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน นับว่าเป็นธรรมดาแก่จำเลยที่ ๓ แล้ว

^๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐๐ บัญญัติว่า

“ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอน และเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้าประกันจะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้าประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้ผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้าประกันซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือค้ำประกันเพื่อสินจ้างเป็นปกติธุระ”

^๕ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๔๐/๒๕๕๖ วินิจฉัยว่า ตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน จำเลยที่ ๓ ทำความตกลงกับโจทก์ว่า จำเลยที่ ๓ ยอมรับรู้และยินยอมด้วยในการที่บริษัทโจทก์ผ่อนเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกค้า แต่โจทก์จะต้องแจ้งให้จำเลยที่ ๓ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยพลัน แสดงว่า จำเลยที่ ๓ ได้ตกลงยินยอมในการผ่อนเวลาชำระหนี้ไว้ล่วงหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐๐ วรรคสอง ส่วนข้อตกลงให้โจทก์แจ้งให้จำเลยที่ ๓ ทราบ เป็นเพียงรายละเอียดมิใช่เงื่อนไขที่ทำให้ข้อตกลงดังกล่าวเสียไป หากไม่ปฏิบัติ จำเลยที่ ๓ ไม่อาจหลุดพ้นในหนี้ (ปัจจุบันใช้เป็นบรรทัดฐานไม่ได้แล้ว เนื่องจากขัดต่อ ป.พ.พ.มาตรา ๗๐๐ (ใหม่))

^๖ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๘๘/๒๕๕๓

COVID 2025: How an explosion in remote learning changes education with Randal Picker

ดร. กนก จุลมนต์*

มหาวิทยาลัยชิคาโก (The University of Chicago) จัดทำรายการเผยแพร่ทาง YouTube ชื่อรายการคือ “COVID 2025: Our World in the Next 5 Years” โดยเชิญอาจารย์จากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมาพูดคุยถึงผลกระทบจากไวรัสโควิด โดยเป็นการคาดการณ์ไปข้างหน้าอีก ๕ ปี ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง โดยตอน (episode) ที่ผู้เขียนนำเสนอในบทความนี้เกี่ยวกับการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นจำนวนมากของการเรียนทางไกลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการศึกษา โดยอาจารย์ที่มาพูดคุยคือ Prof. Randal C. Picker จาก The University of Chicago Law School

คำว่า “ทางไกล” แปลตรงตัวและเป็นคำทั่วไปที่พบบ่อยคือ “long distance” เมื่อมาผสมกับคำว่า “การเรียน ” เป็น “การเรียนทางไกล ” จึงใช้คำหนึ่งว่า “long-distance learning” อีกคำหนึ่งที่ขอแนะนำคือ “remote” ซึ่งเป็นคำที่ใช้ในชื่อบทความ เมื่อประกบกับคำว่า การเรียน จึงเป็น “remote learning” ซึ่งคำว่า “remote” ก็เป็นคำเดียวกับคำว่า “remote control” ซึ่งเป็นการควบคุมจากระยะไกล ที่มีการนำมาใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าหลายประเภท

คำว่า “explosion” แปลว่า การระเบิด รูปกริยา คือ explode ในการแปลชื่อหัวข้อบทความนี้ หากแปลตรงตัวจะไม่ได้ความ เพราะจะแปลว่า การระเบิดในการเรียนทางไกลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการศึกษา ดังนั้น การแปลเพื่อให้ได้ความจึงต้องใช้

การอุปมาอุปมัย อนึ่ง เหตุผลที่ผู้ตั้งชื่อหัวข้อไม่ใช่คำตรง ๆ ที่แปลว่า การเติบโตหรือการเพิ่มขึ้น (อย่างรวดเร็ว) ซึ่งได้แก่ growth, increase, rise, expansion, advance หรือ improvement ซึ่งเป็นคำพ้องความหมายกับคำว่า explosion นั้น เนื่องจากต้องการดึงดูดความสนใจจากผู้ชมรายการและหรือผู้อ่าน ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งในการใช้ภาษาในเชิงอุปมาอุปมัย (figurative language)

ตามชื่อหัวเรื่อง เหตุผลที่ change ต้องเติม -s เนื่องจากหลักไวยากรณ์เรื่องความสอดคล้องระหว่างประธานกับกริยา (Agreement of Subject and Verb) เมื่อประธานในประโยคคือ an explosion เป็นรูปเอกพจน์ กริยาของประโยคคือ change จึงต้องเติม -s อนึ่ง คำว่า change เป็นรูปเดียวกันทั้งคำนามและกริยา ต้องพิจารณาจากรูปประโยคแต่ละประโยคตามรูปประโยคในชื่อหัวข้อบทความนี้เป็นรูปกริยา

ส่วนชื่อรายการที่เขียนว่า Our World in the Next 5 Years เหตุผลที่ year ต้องเติม -s เนื่องจาก “year” เป็นคำนามนับได้ (countable noun) เมื่อมีจำนวนมากว่า ๑ ในกรณีนี้คือ ๕ คำว่า “year” จึงต้องเติม -s ด้วย หากไม่ได้เติม ก็จะมีผิดหลักไวยากรณ์ (และถูกหักคะแนนในการสอบได้)

Prof. Picker แสดงทัศนคติว่า การเรียนทางไกลหรือการเรียนออนไลน์ในสหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จได้เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานมาตลอด ๑๐ ปี ที่ผ่านมา (Pickers says that

* รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา (คำแปลภาษาอังกฤษจาก www.dictionary.com; สามารถอ่านข่าวต้นฉบับและรับชมวิดีโอได้ทาง <https://news.uchicago.edu/videos/covid-2025-how-explosion-remote-learning-changes-education-randal-picker>)

the technology and infrastructure for remote learning has been building in the United States over the last decade, making the huge push online possible)

คำว่า “**infrastructure**” แปลว่า โครงสร้างพื้นฐาน 1. The fundamental facilities and systems serving a country, city, or area, as transportation and communication systems, power plants and schools ในความหมายแรกจะพิจารณาในแง่โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เมือง หรือบริเวณใดบริเวณหนึ่งเน้นโครงสร้างเกี่ยวกับระบบคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร โรงงานพลังงานต่าง ๆ รวมทั้งโรงเรียน นอกจากนี้ คำว่า โครงสร้างพื้นฐาน ยังนิยมใช้กับโครงสร้างของระบบใด ๆ หรือขององค์กรใด ๆ ด้วย ซึ่งจะมีคำแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า 2. The basic, underlying framework or features of system or organization จากคำแปลของคำว่า “โครงสร้างพื้นฐาน” จะเห็นได้ว่ามีคำภาษาอังกฤษที่ใช้ทดแทนกันได้ทั้งหมดสามคำ ได้แก่ **infrastructure, framework และ features**

Prof. Picker มองว่า การเรียนทางไกลเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างมากสามารถใช้ได้ตั้งแต่โรงเรียนประถมจนกระทั่งถึงการศึกษาในระดับปริญญาทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ แต่แม้การเรียนทางไกลช่วยร่นระยะทาง สนับสนุนการเรียนรูปแบบใหม่และที่น่าสนใจ แต่ก็ไม่สามารถที่จะทดแทนการเรียนในห้องเรียนได้ทั้งหมด (Remote learning is a powerful tool from elementary school to professional classes, and while Picker says it doesn't replace the classroom, it shrinks distances and supports teaching in new and interesting ways.)

คำว่า “**tool**” แปลว่า เครื่องมือหรืออุปกรณ์ คำว่า กล่องเครื่องมือหรือกล่องอุปกรณ์ จะเรียกว่า “**toolkit**” ภาษากฎหมายที่ใช้คำว่า “เครื่องมือและสิ่งของสำหรับการประกอบอาชีพ” แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า “**tools of trade**”

ส่วนคำว่า “**replace**” แปลว่า ทดแทนหรือแทนที่ (take the place of; put in place of) มีคำพ้องความหมาย เช่น substitute, supplant และ supersede เป็นต้น

จากประโยคข้างต้น จะเห็นความสอดคล้องระหว่างประธานกับกริยาอยู่หลายจุด เริ่มตั้งแต่ Remote learning เป็นเอกพจน์ รูป Verb to be จึงเป็น is ในส่วนต่อมา Picker เป็นคนหนึ่งคน กริยา say จึงเติม -s คำว่า it เป็นเอกพจน์ จึงใช้ does และในที่สุดท้าย it เป็นเอกพจน์ กริยา shrink จึงต้องเติม -s นอกจากนั้นเนื่องจากประธาน it ยังทำกริยาในส่วน support ด้วย จึงมีการเชื่อม กริยา shrink และ support ด้วยคำว่า and ทำให้ support ก็ต้องเติม -s ด้วย อีกหลักไวยากรณ์หนึ่งที่ทำให้กริยาทั้งสองตัวต้องมีรูปหรือประเภทของคำเหมือนกันเรียกว่า หลัก **Parallel Structure** หรือ **Parallelism** เนื่องจากในกรณีนี้มีคำสันธาน and เชื่อมอยู่ระหว่างสองคำดังกล่าว

ในตอนท้ายของรายการ Prof. Picker ได้กล่าว ว่า กฎระเบียบต่าง ๆ ยังต้องมีเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมการเรียนทางไกล รวมทั้งประเด็นความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและการเพิ่มงบจากรัฐบาลกลางสำหรับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายการเข้าถึงบรอดแบนด์ (considerable regulatory steps are needed over the next five years to support the growth in distance learning, including addressing privacy concerns and increasing federal funding for infrastructure to increase broadband access.)

Regulatory เป็นคำคุณศัพท์ (adjective) รูปกริยาคือ “**regulate**” ซึ่งแปลว่า to control or direct by a rule, principle, method, etc. ส่วน คำว่า “**privacy**” แปลว่า The state of being free from unwanted or undue intrusion or disturbance in one's private life or affairs; freedom to be let alone.

หมายเหตุท้ายกฎหมายใหม่ : พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

รวินท์ ชัยภวัตรภักดิ์*

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วโลกรวมทั้งในประเทศไทย ซึ่งทำให้มีผู้ป่วยติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ส่งผลให้การเดินทางมาพบปะกันของผู้คนรวมทั้งการจัดการประชุมต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องดำเนินการนั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอันตรายว่าจะเป็นการเพิ่มเติมสถานการณ์ให้แย่งยิ่งขึ้น ประกอบกับบทบัญญัติตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้นไม่สอดคล้องและเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลจึงได้มีการตราพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นมาใหม่ซึ่งใช้บังคับกับทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา อันเป็นวันที่พระราชกำหนดนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒)

หลักเกณฑ์ตามพระราชกำหนดมีดังต่อไปนี้

๑). ให้ยกเลิกกฎหมายเก่า ได้แก่ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ (มาตรา ๓) แต่การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ นี้ ให้ถือว่า

เป็นการประชุมที่ชอบด้วยพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๓)

๒). นิยาม (มาตรา ๔) ได้แก่

๒.๑) การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า การประชุมที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมที่ได้กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ร่วมประชุมมิได้อยู่ในสถานที่เดียวกันและสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การประชุมผ่านแอปพลิเคชัน Microsoft Teams หรือ Zoom เป็นต้น

๒.๒) ผู้ร่วมประชุม หมายความว่า ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลอื่น ตามที่กฎหมายกำหนด และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งต้องชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลนั้นด้วย

๓). ข้อยกเว้นการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา ๕) กล่าวคือ พระราชกำหนดนี้ไม่ใช้บังคับกับการประชุมดังต่อไปนี้

๓.๑) การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา

๓.๒) การประชุมเพื่อจัดทำคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาล ไม่ว่าจะเป็นศาลรัฐธรรมนูญ ศาล

* ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด, อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด, นิติศาสตร์บัณฑิต, ม.ธรรมศาสตร์, นิติศาสตรมหาบัณฑิต, ม.ธรรมศาสตร์, เนติบัณฑิตไทย, บัณฑิตทางกฎหมายปกครอง, ประกาศนียบัตรผู้ผ่านการอบรมวิชาว่าความ

ปกครอง ศาลยุติธรรม หรือศาลทหาร

๓.๓) การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

๓.๔) การประชุมอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งขณะที่เขียนบทความในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ยังไม่มีกฎกระทรวงตามข้อนี้

๔). ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนสามารถจัดการประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจว่าจัดการประชุมด้วยวิธีการนี้ คือผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม (มาตรา ๖)

๕). มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗) แต่ขณะที่ยังไม่มีความมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยนี้ ให้ใช้มาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ไปก่อนโดยอนุโลม (มาตรา ๑๒) ซึ่งก็คือ ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้จนกว่าจะมีประกาศฉบับใหม่ตามพระราชกำหนดนี้ออกมา

๖). ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมสามารถส่งหนังสือ

เชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ได้ แต่ต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไว้เป็นหลักฐาน โดยจะจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ (มาตรา ๘)

๗). หน้าที่ของผู้จัดการประชุม (มาตรา ๙)

๗.๑) จัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนเพื่อร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม เช่น ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงใบหน้าของตนเองพร้อมบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

๗.๒) จัดให้ผู้ร่วมประชุมสามารถลงคะแนนได้ ทั้งการลงคะแนนโดยเปิดเผยและการลงคะแนนลับ

๗.๓) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าสามารถจัดทำรายงานการประชุมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากเป็นไปหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗, ๘ วรรคหนึ่ง^๑

๗.๔) จัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพแล้วแต่กรณีของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่เป็นการประชุมลับ

๗.๕) จัดเก็บข้อมูลจราจรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ร่วมประชุมทุกคนไว้เป็นหลักฐาน โดยข้อมูลตามข้อ ๗.๔) และ ๗.๕) ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประชุม

๘). หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมหรือ

^๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์”

มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่ทำเป็นหนังสือ ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่มีเอกสารมาแสดง ถ้าได้มีการจัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดงตามที่กฎหมายกำหนด”

ค่าตอบแทน ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีสิทธิได้รับด้วย (มาตรา ๑๐) ทว่าผู้ร่วมประชุมแต่ไม่ได้แสดงตนย่อมไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนดังกล่าว

๙). การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดนี้เป็นการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมาย และสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่น เช่น คดีปกครอง เป็นต้น (มาตรา ๑๑) ซึ่งเป็นการบัญญัติไว้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง^๖

๑๐). ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๑๔) กล่าวคือ รัฐมนตรีฯ มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามที่พระราชกำหนดให้อำนาจไว้ได้

อนึ่ง ประโยชน์ของพระราชกำหนดนี้ไม่เพียงแต่ป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของไวรัส COVID-19

เท่านั้น แต่ยังเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการประชุมของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทำให้ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาประชุม ณ ที่เดียวกันเสมอไป เช่น การประชุมกรรมการของบริษัท เอกชนแห่งหนึ่ง โดยประธานกรรมการอยู่ที่กรุงเทพฯ กรรมการคนหนึ่งอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต และกรรมการอีกคนหนึ่งอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น ก็ยังสามารถจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยชอบด้วยกฎหมายได้ เป็นต้น อันเป็นการตรากฎหมายออกมาสอดคล้องกับกระแสเทคโนโลยีในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม แม้พระราชกำหนดนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่ง แต่ยังคงมีความกังวลกับการใช้เทคโนโลยีจัดการประชุมว่าจะถูกแฮกหรือข้อมูลการประชุมโดยเฉพาะการประชุมที่เป็นความลับจะรั่วไหลหรือไม่ อีกทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยจะเอื้ออำนวยให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็กลงได้จัดการประชุมโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพราะมิฉะนั้นแล้วพระราชกำหนดนี้ที่ทุกคนคาดหวังว่าจะเป็น “ยารักษาโรค” อาจกลับกลายเป็น “ยาพิษ” ไปได้

^๖ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์”

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์
The Thai Bar Under The Royal Patronage

สั่งซื้อหนังสือเนติบัณฑิตยสภา

เพียงลงทะเบียนด้วยอีเมลพร้อมสั่งซื้อ
และชำระค่าบริการประเทศไทย
สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
<https://thethaibar-ebook.thaijobjob.com>
หรือ สอบถามรายละเอียดได้ที่ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา
โทร. 0-2887-6801-7 ต่อ 111 หรือ 0-2887-6816

ข้อสอบพร้อมรศคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๖๐

วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ

วันอาทิตย์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๐

คำถาม ๘ ข้อ รวม ๘๐ คะแนน เวลาตอบ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๗.๒๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

ข้อ ๘ ให้เลือกทำข้อ (ก) หรือข้อ (ข) ต่อไปนี้เพียงหนึ่งข้อ

(ก) นางผินซึ่งเป็นผู้คิดค้นกรรมวิธีการผลิตสบู่เหลวจากน้ำมันงาสกัดเย็น ได้ยื่นขอรับอนุสิทธิบัตรการประดิษฐ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้รับอนุสิทธิบัตรเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จากนั้นได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า “สะพรั่ง” กับสบู่เหลวโดยชอบในประเทศไทยในรายการสินค้าดังกล่าว นางผินได้ผลิตสบู่เหลวโดยใช้กรรมวิธีตามอนุสิทธิบัตรและจำหน่ายสินค้าดังกล่าวภายใต้เครื่องหมายการค้าข้างต้นตลอดมา ต่อมาวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ นางแย้มเห็นว่าสบู่เหลวของนางผินได้รับความนิยมจึงผลิตสบู่เหลวจากน้ำมันงาสกัดร้อน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า จากนั้นได้นำขวดผลิตภัณฑ์ของนางผินที่ได้ซื้อมาจากร้านขายของเก่า มาบรรจุสบู่เหลวของตนเพื่อจำหน่าย เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าสบู่เหลวของนางผิน และวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ นางปริกได้ผลิตสบู่เหลวจากน้ำมันงาโดยใช้กรรมวิธีสกัดเย็นเช่นเดียวกับนางผิน และได้วางจำหน่ายภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง นางผินทราบเรื่องจึงร้องทุกข์ดำเนินคดีฐานละเมิดอนุสิทธิบัตรกับนางแย้มและนางปริก และฐานละเมิดเครื่องหมายการค้ากับนางแย้ม

ให้วินิจฉัยว่า การกระทำของนางแย้มและนางปริก เป็นความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่

รศคำตอบข้อ ๘ (ก)

นางผินเป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตรกรรมวิธีการผลิตสบู่เหลวจากน้ำมันงาสกัดเย็นในประเทศไทย จึงมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตรดังกล่าว ผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๕ ทศ ประกอบมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๒) การที่นางแย้มผลิตสบู่เหลวจากน้ำมันงาสกัดร้อนแม้ผลิตภัณฑ์ที่จะเป็นสบู่เหลวสกัดจากน้ำมันงาเช่นกัน แต่กรรมวิธีการผลิตของนางแย้มซึ่งใช้น้ำมันงาสกัดร้อนมีความแตกต่างจาก

กรรมวิธีการผลิตของนางผินซึ่งใช้น้ำมันงาสกัดเย็น การผลิตสบู่เหลวของนางแย้มจึงไม่ละเมิดอนุสิทธิบัตรของนางผิน การกระทำของนางแย้มจึงไม่เป็นการผิดอาญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๕ ทศ ประกอบมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๒), ๘๖

นางผินเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า “สะพรั่ง” โดยชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทย จึงมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับรายการสินค้าสบู่เหลวที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔๔ การที่นางแย้มนำขวดผลิตภัณฑ์สบู่เหลวของนางผินที่ไปซื้อจากร้านขายของเก่า มาบรรจุสบู่เหลวที่นางแย้มผลิตเพื่อจำหน่ายนั้น เป็นการนำภาชนะที่แสดงเครื่องหมายการค้าของนางผินที่จดทะเบียนไว้แล้วในราชอาณาจักรมาใช้สำหรับสินค้าของตนเอง โดยมีเจตนาให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าของนางผิน จึงเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๙/๑

สำหรับกรณีของนางปริก อนุสิทธิบัตรมีอายุ ๖ ปี นับแต่วันขอรับอนุสิทธิบัตรในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๕ สัตต์ เมื่อนางผินขอรับอนุสิทธิบัตรในราชอาณาจักรเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ อนุสิทธิบัตรของนางผินจึงสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ เมื่ออนุสิทธิบัตรสิ้นอายุกรรมวิธีการผลิตตามอนุสิทธิบัตรจึงตกเป็นสมบัติสาธารณะ (public domain) ซึ่งบุคคลใด ๆ สามารถนำไปใช้ได้ การที่นางปริกผลิตและวางจำหน่ายสบู่เหลวที่ผลิตจากกรรมวิธีการผลิตเดียวกับกรรมวิธีการผลิตของนางผินในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการกระทำหลังจากอายุของอนุสิทธิบัตรของนางผินสิ้นสุดลง การกระทำของนางปริกจึงไม่ละเมิดอนุสิทธิบัตรของนางผิน การกระทำของนางปริกจึงไม่เป็นการผิดอาญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๕ ทศ ประกอบมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๒), ๘๖

(ข) บริษัท บางกอก จำกัด ในประเทศไทยสั่งซื้อสินค้า

บล็อกแก้วใส จำนวน ๑๕,๐๐๐ ก้อน จากบริษัท พีที จำกัด ในประเทศอินโดนีเซีย ราคา CIF กรุงเทพฯ ตาม Incoterms ๒๐๑๐ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ โดยตกลงจะเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตชำระราคาสินค้าที่ส่งมาหลังจากทำสัญญากันแล้ว ต่อมาภายหลังการทำสัญญาดังกล่าว ธนาคารไทยเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้สำหรับชำระราคาสินค้าให้แก่บริษัท พีที จำกัด เมื่อยื่นเอกสารใบตราส่งชนิดบรรทุกแล้วแบบไม่มีข้อสงวน (Clean B/L) หนังสือรับรองคุณภาพสินค้าและกรมธรรม์ประกันภัยตามที่บริษัท บางกอก จำกัด ยื่นคำขอโดยให้อยู่ภายใต้ระเบียบประเพณีและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบฉบับเลขที่ ๖๐๐ หรือ UCP ๖๐๐ ของสภาหอการค้าระหว่างประเทศ และธนาคารพาณิชย์ในประเทศอินโดนีเซียแจ้งการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตให้บริษัท พีที จำกัด ทราบตามที่ได้รับมอบหมายจากธนาคารไทยแล้ว บริษัท พีที จำกัด จึงส่งสินค้าบล็อกแก้วใสตามสัญญาซื้อขายและเงื่อนไขในเลตเตอร์ออฟเครดิตลงเรือนาวีผู้ขนส่ง เพื่อส่งสินค้าจากท่าเรือเบลาวัน ประเทศอินโดนีเซียไปยังท่าเรือกรุงเทพฯ ประเทศไทย ผู้ขนส่งออกใบตราส่งชนิดบรรทุกแล้วระบุบริษัท บางกอก จำกัด เป็นผู้รับตราส่ง และในใบตราส่งมีข้อความว่า “สินค้าบล็อกแก้วใส จำนวน ๑๕,๐๐๐ ก้อน” และ “SHIPPER’S LOAD AND COUNT” มีความหมายว่า “ผู้ส่งนับและบรรจุ” ต่อมาบริษัท พีที จำกัด นำเอกสารใบตราส่งดังกล่าว และ เอกสารอื่น ๆ ที่ถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขที่ระบุในเลตเตอร์ออฟเครดิตยื่นต่อธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้รับมอบหมายในการตรวจรับเอกสารและชำระราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิตจากธนาคารไทย เพื่อขอรับเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิต และระหว่างที่ธนาคารพาณิชย์ตรวจสอบเอกสารได้รับแจ้งจากบริษัท บางกอก จำกัด ว่าเรือนาวีโดนกั้นกับเรือเอพีจนอับปางลงในขณะที่เทียบท่าเรือศรีราชาเพื่อขนส่งสินค้าแก่ผู้รับตราส่งรายอื่น ทำให้สินค้าที่บรรทุกบนเรือจมน้ำสูญหายทั้งหมด ธนาคารพาณิชย์จึงปฏิเสธการชำระเงินให้บริษัท พีที จำกัด

ให้วินิจฉัยว่า บริษัท พีที จำกัด มีสิทธิเรียกร้องให้ธนาคารไทย และธนาคารพาณิชย์ ชำระเงินค่าสินค้าตามสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๘ (ข)

การที่บริษัท บางกอก จำกัด ในประเทศไทยผู้ซื้อสินค้าบล็อกแก้วใสนับคำขอเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตต่อธนาคารไทยเพื่อชำระราคาสินค้าแก่บริษัท พีที จำกัด ผู้ขาย เป็นการทำความเสนอ เมื่อธนาคารไทยตกลงเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ตามคำขอดังกล่าวถือเป็นการทำความเสนอ จึงก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ระหว่างธนาคารไทยกับบริษัท บางกอก จำกัด กรณีบริษัท พีที จำกัด ส่งสินค้าบล็อกแก้วใสตามสัญญาซื้อขายและเงื่อนไขของเลตเตอร์ออฟเครดิตลงเรือนาวีผู้ขนส่ง

เพื่อส่งสินค้าไปยังท่าเรือกรุงเทพฯ ประเทศไทยหลังจากธนาคารพาณิชย์แจ้งการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตแก่บริษัท พีที จำกัด ผู้รับประโยชน์ตามสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิต ย่อมถือว่าบริษัท พีที จำกัด มีคำเสนอรับคำแนะนำของธนาคารไทยผู้เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตแล้ว จึงก่อให้เกิดสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตระหว่างธนาคารไทยกับบริษัท พีที จำกัด ขึ้น

สงกรณีที่ธนาคารพาณิชย์แจ้งการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตแก่บริษัท พีที จำกัด เป็นการทำหน้าที่แทนธนาคารไทยตามที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ได้ให้สัญญาแก่บริษัท พีที จำกัดว่าจะชำระราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิตให้ซึ่งเป็นการดำเนินการฝ่ายเดียวที่ไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ใด ๆ ต่อกัน ธนาคารพาณิชย์จึงไม่มีหน้าที่ชำระราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิต ผู้มีหน้าที่ชำระราคาสินค้าตามเลตเตอร์ออฟเครดิตจึงมีเพียงธนาคารไทย ซึ่งเป็นคู่สัญญาตามเลตเตอร์ออฟเครดิตเท่านั้น

สำหรับปัญหาว่าบริษัท พีที จำกัด มีสิทธิเรียกร้องให้ธนาคารไทย และธนาคารพาณิชย์ชำระเงินค่าสินค้าตามสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือไม่ เมื่อบริษัท บางกอก จำกัด และธนาคารไทยคู่สัญญาตกลงให้เลตเตอร์ออฟเครดิตอยู่ภายใต้ระเบียบประเพณีและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ ฉบับเลขที่ ๖๐๐ หรือ UCP ๖๐๐ สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาจึงเป็นไปตามข้อกำหนดใน UCP ๖๐๐ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้รับมอบหมายให้ตรวจรับเอกสารและชำระราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิตแทนธนาคารไทยจึงไม่มีหน้าที่ในการพิจารณาหรือตรวจสอบว่าสินค้าที่ขนส่งมาโดยเรือนาวีซึ่งจมน้ำสูญหายจากเหตุเรือโดนกั้นกับเรือเอพีถูกต้องตามที่ระบุไว้ในเอกสารหรือไม่ เนื่องจากเลตเตอร์ออฟเครดิตเป็นสัญญาที่มีความเป็นเอกเทศและอิสระแยกต่างหากจากสัญญาที่เป็นมูลเหตุให้เกิดสัญญาเลตเตอร์ออฟเครดิตติดตาม UCP ๖๐๐ ข้อ ๔ และธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่ในการตรวจพิจารณาเฉพาะเอกสารที่บริษัท พีที จำกัด นำมายื่นว่าถูกต้องตรงตามที่กำหนดไว้ในเลตเตอร์ออฟเครดิตทุกประการหรือไม่ตาม UCP ๖๐๐ ข้อ ๕ เท่านั้น แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าใบตราส่งที่บริษัท พีที จำกัด ยื่นต่อธนาคารพาณิชย์ ระบุว่า “SHIPPER’S LOAD AND COUNT” มีความหมายว่า “ผู้ส่งนับและบรรจุ” ถือเป็นการบันทึกข้อสงวนของผู้ขนส่งตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๓ ใบตราส่งดังกล่าวจึงเป็นใบตราส่งชนิดบรรทุกแล้วแบบมีข้อสงวนซึ่งไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ระบุในเลตเตอร์ออฟเครดิต ธนาคารพาณิชย์จึงมีสิทธิปฏิเสธการชำระราคาตามเลตเตอร์ออฟเครดิตได้ โดยไม่เป็นการปฏิบัติผิดสัญญา บริษัท พีที จำกัด จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ธนาคารไทยคู่สัญญาชำระราคาสินค้าและไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นเพียงตัวแทนธนาคารไทยให้ชำระค่าสินค้าได้

กรอกบัตร
เลือกตั้ง
กรรมการ
เนติฯ
อย่างไร
ไม่ให้เป็น
“บัตรเสีย”

๑. กรอกชื่อ-สกุลของผู้ที่ท่านประสงค์จะเลือกเป็นกรรมการเนติบัณฑิตยสภาจากบัญชีรายชื่อสามัญสมาชิกผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งในประเภทของพวคนั้น
๒. กรอกรายชื่อได้ไม่เกินจำนวน ๕ คน
๓. ทิ้งลงลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง ในช่อง “ลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง”
๔. ส่งบัตรเลือกตั้งคืนไปยังสาขาธิการเนติบัณฑิตยสภาภายในวันศุกร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ที่ นร. กฤษฎา บุญยสมิต
ตัวอย่างบัตรเลือกตั้ง
ด้านหน้า
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 เจริญ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 ๑. นาย..... นาม.....
 ๒. นาย..... นาม.....
 ๓. นาย..... นาม.....
 ๔. นาย..... นาม.....
 ๕. นาย..... นาม.....
 ลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง

ด้านหลัง
บัตรดี
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
 ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 เจริญ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 ๑. นาย..... นาม.....
 ๒. นาย..... นาม.....
 ๓. นาย..... นาม.....
 ๔. นาย..... นาม.....
 ๕. นาย..... นาม.....
 ลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง

ตัวอย่างบัตรเลือกตั้ง
ด้านหลัง
บัตรดี
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
 ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 เจริญ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 ๑. นาย..... นาม.....
 ๒. นาย..... นาม.....
 ๓. นาย..... นาม.....
 ๔. นาย..... นาม.....
 ๕. นาย..... นาม.....
 ลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง

ข้อพึงสังเกตบัตรเลือกตั้งฯ พ.ร.บ. ๒๕๖๓
 ข้อ ๓๔ บัตรเลือกตั้งกรรมการต้องไม่เป็นบัตรเสีย จะต้องเป็นคะแนนเลือกตั้งที่มีได้
 (๑) บัตรซึ่งไม่มีบัตรเลือกตั้งที่สาขาธิการส่งไปไม่ถึงผู้ลงทะเบียนชื่อในบัตร
 (๒) กรอกชื่อผู้รับเลือกตั้งเกินจำนวนประเภทละ ๕ คน
 (๓) ไม่มีลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง หรือ
 (๔) สี่เหลี่ยมสาขาธิการวางผิดวันกำหนด
 บัตรที่กรอกชื่อผู้ลงทะเบียนไว้ผิดประเภท ไม่เป็นบัตรเสีย แต่จะถือเอาการกรอกชื่อผู้ลงทะเบียน
 ลงในบัตรเป็นคะแนนเลือกตั้งที่มีได้

ตัวอย่างบัตรเลือกตั้ง
ด้านหลัง
บัตรเสีย
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
 ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 เจริญ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา
 บัตรเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ประเภท.....
 วันที่ ..... เดือน ..... ปี ๒๕๖๓
 ๑. นาย..... นาม.....
 ๒. นาย..... นาม.....
 ๓. นาย..... นาม.....
 ๔. นาย..... นาม.....
 ๕. นาย..... นาม.....
 ลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง

ข้อพึงสังเกตบัตรเลือกตั้งฯ พ.ร.บ. ๒๕๖๓
 ข้อ ๓๔ บัตรเลือกตั้งกรรมการต้องไม่เป็นบัตรเสีย จะต้องเป็นคะแนนเลือกตั้งที่มีได้
 (๑) บัตรซึ่งไม่มีบัตรเลือกตั้งที่สาขาธิการส่งไปไม่ถึงผู้ลงทะเบียนชื่อในบัตร
 (๒) กรอกชื่อผู้รับเลือกตั้งเกินจำนวนประเภทละ ๕ คน
 (๓) ไม่มีลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง หรือ
 (๔) สี่เหลี่ยมสาขาธิการวางผิดวันกำหนด
 บัตรที่กรอกชื่อผู้ลงทะเบียนไว้ผิดประเภท ไม่เป็นบัตรเสีย แต่จะถือเอาการกรอกชื่อผู้ลงทะเบียน
 ลงในบัตรเป็นคะแนนเลือกตั้งที่มีได้

* ที่ปรึกษากฎหมายสูงสุด, ภาควิชาสมาชิกสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง, ประธานกรรมการชำระและศึกษากฎหมายไทยโบราณ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

บันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์ นายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภาและผู้อำนวยการกอง ร่วมบันทึกเทปรายการถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อแสดงความจงรักภักดีและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ข่าวประชาสัมพันธ์

การเลือกตั้งคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2563

เนื่องด้วยคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ชุดปัจจุบัน จะหมดวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ **11 กันยายน 2563** และจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ ชุดใหม่ (วาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ **12 กันยายน 2563 - 11 กันยายน 2567**) โดยมีกำหนดการการเลือกตั้ง ดังนี้

วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน 2563 เป็นวันส่งบัตรเลือกตั้งไปให้สมาชิก

วันศุกร์ที่ 28 สิงหาคม 2563 เป็นวันส่งบัตรฯ กลับคืนมายังเนติบัณฑิตยสภา
วันสุดท้าย ภายในเวลา 16.30 น.

วันเสาร์ที่ 29 สิงหาคม 2563 เป็นวันตรวจนับคะแนน

Q คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ในประเภทข้าราชการตุลาการ, ข้าราชการอัยการ, ทนายความ และบุคคลอื่น

A เป็นสมาชิกสามัญมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

Q คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการเนติบัณฑิตยสภา

A เป็นสมาชิกสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา โดยเลือกตั้งกรรมการเนติฯ จากบุคคลในประเภทของตน จำนวนไม่เกิน 5 คน

Q บัตรเลือกตั้งฯ ที่เป็นบัตรเสีย และถือเป็นคะแนนเลือกตั้งไม่ได้

- A**
- บัตรซึ่งมิใช่บัตรเลือกตั้งที่สาขาบริการส่งให้แก่ผู้ลงลายมือชื่อในบัตร
  - กรอกชื่อผู้รับเลือกตั้งเกินจำนวนประเภทละ 5 คน
  - ไม่มีลายมือชื่อผู้เลือกตั้ง หรือ
  - ส่งถึงสาขาบริการภายหลังวันกำหนด (28 สิงหาคม 2563 เวลา 16.30 น.)
- บัตรที่กรอกชื่อบุคคลใดไว้ผิดประเภท ไม่เป็นบัตรเสีย แต่จะถือเอาการกรอกชื่อบุคคลนั้นลงในบัตรเป็นคะแนนเลือกตั้ง **ไม่ได้**

บรรณาธิการแกล้ง

วันอาณันทมหิตล เป็นวันคล้ายวันเสด็จสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิตล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๘ ซึ่งตรงกับวันที่ ๙ มิถุนายน ทรงเป็นผู้พระราชทานกำเนิดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านซึ่งได้สร้างคุณูปการต่อวงการแพทย์และการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงดำริที่จะจัดงานวันอาณันทมหิตลขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์ ตลอดจนเป็นการเฉลิมพระเกียรติให้พสกนิกรได้ร่วมน้อมรำลึกถึงพระองค์สืบไป

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “๙ มิถุนายน วันอาณันทมหิตล” โดย ศิริอร เทศะบำรุง มณีนีสินธุ์, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขหนังสือแสดงเจตนาที่ทำไว้แล้ว” โดย นาดสินี ยุติธรรมดำรง กล่าวถึง กรณีกรม บ. ขอหาหรือว่า ผู้อนุบาลสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการแสดงเจตนาของคนที่ได้แสดงเจตนาไว้แล้วดังกล่าวได้หรือไม่ และหากสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ การระบุให้ผู้อนุบาลเป็นผู้รับบำเหน็จตกทอดหรือเป็นผู้รับเงินช่วยเหลือพิเศษจะถือว่าเป็นกรณีประโยชน์ของผู้อนุบาลขัดกับประโยชน์ของคนไร้ความสามารถตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๕ หรือไม่, บทความ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การกัวยืมกับการปิดอาคารแสดมภ์” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง กล่าวถึง ข้อพิพาทจากการกัวยืมเงินกับการปิดอาคารแสดมภ์ตั้งตัวอย่างกรณีคำพิพากษาศาลฎีกา ๔๕๗๔/๒๕๖๑, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำประกันตามกฎหมายเก่าหรือกฎหมายใหม่” โดย รังสิชัย บรรณกิจจิรารณ, มนต์ชัย ชนิทรลีลา และว่าที่ ร.อ. ชินอรส จันทรผดุงจิต กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๔๙/๒๕๖๑, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “COVID 2025 : How an explosion in remote learning changes education with Randal Picker” โดย ดร.รณก จุลมนต์ กล่าวถึง ผลกระทบจากไวรัสโคโรนาต่อการคาดการณ์ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ดังกรณีการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นจำนวนมากของการเรียนทางไกลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการศึกษา, บทความเรื่อง “หมายเหตุท้ายกฎหมายใหม่ : พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓” โดย วรินทร์ ชัยภักดิ์วิรัตน์ กล่าวถึง เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย รัฐบาลจึงได้มีการตราพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นมาใหม่ซึ่งใช้บังคับกับทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา อันเป็นวันที่พระราชกำหนดนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒), ข้อสอบพร้อมคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๖๐ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายวิธีพิจารณาความคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ เสนอข้อ ๘ (ก) - (ข) ปิดท้ายด้วย “มุขข้าว”

พบกันใหม่เดือนกรกฎาคม

ศิริอร เทศะบำรุง มณีนีสินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา
<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ใบกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม
 เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรูสยาม พิมพ์ชิ่ง จำกัด

๔๓/๑๗๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐